

strokovnih tečajev, bi na koncu letošnjega šolskega leta prvi trije absolventi zapustili šolo. Kakor naznanja šolsko vodstvo, se je natančno ravnalo po mizarškem učnem načrtu, odobrenem po vis. c. kr. naučnem ministerstvu z ukazom z dne 9. marcija 1894. št. 1289, tako, da se učenci podučujejo v vsem, kar spada k strokovnemu izvežbanju v mizarstvu. Šolsko vodstvo torej prosi, da bi vis. c. kr. naučno ministerstvo spozumno z vis. c. kr. trgovinskim ministerstvom šoli za lesno industrijo v Kočevju priznalo pravico, absolventom mizarškega oddelka izdajati odhodna izpričevala s sposobnostnim pristavkom in da se tako strokovna šola za lesno industrijo v Kočevju sprejme v imenik onih obrtnih učnih zadov, katerih izpričevala o uspešno dovršenem obisku tega zavoda upravičujejo k nastopu in samosvojemu izvrševanju mizarstva.

Prošnja se je s poročilom c. kr. okrajnega glavarstva v Kočevju z dne 26. oktobra 1896, št. 23 634 v zmislu ukaza vis. c. kr. naučnega ministerstva z dne 10. oktobra 1883, št. 17591 ukaznika št. 31, predložila c. kr. deželni vladi v nadaljnje postopanje. Ta je z ukazom z dne 2. nov. 1896, št. 16.543 prošnjo vrnila, ker mora po §. 5. statuta za strokovne šole odbor strokovne šole izreči svoje mnenje. Slednji potrjuje podatke šolskega vodstva in prosi, da bi se izposloval sprejem strokovne šole v Kočevju v napominani imenik. C. kr. okrajno glavarstvo je s poročilom z dne 13. nov. 1896, št. 24.890 akt zopet predložil c. kr. deželni vladi.

Iz povedanega je razvideti, da učenci te šole dosežejo ono izobrazbo v mizarstvu, ki jih oposoblja za nastop in samostalno njegov izvrševanje. Ker ima več takih šol, kakor se razvidi iz ministerskih ukazov z dne 17. sept. 1883, št. 150 drž. zak., 24. aprila 1895 drž. zak. št. 57 na podlagi §. 14. zakona z dne 15. marcija 1883, drž. zak. št. 39, pravico, za katero prosi šola v Kočevju, je le pravično, ako se tudi tej podeli. Odsek torej predlaga: Častita zbornica izreci v tem zmislu svoje mnenje. — Predlog se sprejme.

(Dalje sledi.)

Kmetijstvo.

Vitis Berlandieri.

Iz mej ameriških trt, katere uspevajo v apnenih tleh, se je najbolje obnesla Vitis Berlandieri. V njeni domovini uspeva celo v zemlji, ki ima od 80 do 90 odstotkov apna. Ta trta je jako trdna glede podnebja. Prenáša po zimi hud mraz do 28° pod ničlo, po letu jej pa tudi ne škoduje vročina do 40° C.

Vitis Berlandieri ima močno raščene plezove, deblo srednje debelosti z debelimi koreninami. Jednoleten les je rujavkastosive barve, ki je v poprečnem prerezu sedemrobot, v čemer se loči od drugih trt, ki so v prerezu okrogle ali pokrogaste. Poleg tega je les posebno na koncih malo kosmat.

Listje je srednjeveliko, peterokotno okroženo, skoro nič vrezano, in ima globok zaprt vrez za pecelj. Listje je le malo nazobčano. Včasih izbočena na robovih malo nazaj zavita gorenja stran lista je temnozelen in svetla, dočim ima spodnja stran temnejšo barvo in kratke ščetine na večjih listnih rebrih.

Grozdje je srednje velikosti in ima jako goste grozde. Jagode so okrogle, modre in imajo neki poseben duh.

Dobi se Vitis Berlandieri s kosmatimi in gladkimi listi, in dobi se tudi slabše trte, ki nimajo nobene vrednosti. Zato naj se izbero le močne trte, ki imajo debelo na obeh straneh svetlo listje.

Če tudi se je v teku let vzgojila marsikaka kaj dragocena vrsta te trte, katere se trtna uš ne loti in uspeva v vseh apnenih tleh, a vendar bode se ta trta mogla še upeljati, če dobimo vrste iz njenega križanja z domačimi trtami, ker je cepljenje in pomnoževanje trte Berlandieri malo težavno. Sicer se pa s to trto in raznimi čistimi in nečistimi vrstami sedaj še le delajo poskusi, a je upanje, da se dosežejo najlepši uspehi.

Poučni in zabavni del.

Krištof Kolumb.

(Zgodovinski roman. Ruski spisal E. Šreknik.)

Konec.

V septembru 1504. leta je Kolumb jo odrinil v Španijo za zmiraj zapustivši Novi Svet. Potovanje je bilo dolgo in viharno, še le dne 7. novembra se je izkrcal v Kadiksu. Globoko užaljen vsled zgube vseh štirih ladij svojega brodovja, razžaljen in varan v svojih nadah je opešal na duhu in telesu. Njegove zasluge so bile pozabljene in njegov prihod ni vzbujal narodnega veselja. Samo nekateri prijatelji so se ga spomnili, a s smrtjo kraljice Izabele dne 26. novembra 1504. leta je zgubil poslednjo podporo.

Na Kolumbove prošnje, naj bi mu povrnili njegove pravice, je kralj odgovarjal s praznimi opravičevanji in ničvrednimi pretvezami. V maju 1505. leta je Kolumb sam odšel v Segovijo, da osebno prosi kralja. Poslednji je stvar izročil v razsodko sodišču. Po dolgih zadržkih so Kolumbu predložili, naj premeni svoj podkraljevski naslov za kak drugi in posestva v Kastiliji. Kolumb je nevoljen odklonil to ponudbo kot rušenje kraljeve besede.

— Rajše umrjem v potrebi in pomanjkanju, — zaklical je, — nego bi vzel svojim potomcem slavo svojega trudapolnega življenja!...

Bridki neuspehi in pa rušenje kraljeve besede so naposled izpodkopali zdravje velicega mornarja. Udajal se je bridkim premišljevanjem, in vedno je iskal izrekov prorokov, obračujoč je na svoje osode. In sedaj je zablestel za Kolumba poslednji žarek upanja, ko sta nova španjska vladarja Filip in Ivana dne 28. oktobra 1506. leta prišla iz Flandrije. Pri plemeniti hčeri svoje pokroviteljice kraljice Izabele, nadejal se je Kolumb najti ono podporo, kakor jo je pri materi njeni. Toda poprej, nego so prijazne obljube novih vladarjev prišle do Kolumbovih ušes, je umrl na v Vnebohoda dan, dne 21. maja 1506. v